

Työläis-äidit ja Shephard-Townen lakiesitys

Äitiysvakuutus on monessa maassa maassa ollut jo vuosia kansallisen lakina, mutta tässä maassa ei se ole ehtinyt vielä edes sosialistipuolueen ohjelmaan. Sen hämmästyttävään havainnon tein etsiessäni tilastoja "Tietokäsikirja Työläisille" nimisestä puolueemme julkaisusta.

Tosin on jo lähes puolikymmentä vuotta ollut muutamien lääkärin aloitteesta vireillä agitatorien sellaisen lain aikaansaamiseksi. Kolmena vuotena peräkkäin on tehty sellainen lakiesitys Yhdysvaltain kongressissa ilman toivottua tulosta. Lakiesitys tunnetaan nimellä Sheppard-Towner Maternity Bill (Sheppard-Towner Äitiyslakiesitys). Äsken perustettu nais-äänestäjien liitto on tehnyt tuon lakiesityksen ensimmäiseksi ohjelmajärjestyksensä.

Tämän lehden Kodin Osastossa on tehty selvää yllämainitun lain tarkoituksesta, tärkeydestä ja mahdollisuuksista. Joka ei ole sitä lukenut, pyydän hänen etsimään ylös ne numerot ja lukemaan sen kaikki. Lainaahan tähän John Spargon teoksesta "The Bitter Cry of the Children" (1906) samaa asiaa koskevaa:

Mahdollisesti äitien työskentely tehtaissa ennen ja jälkeen synnytyksen on lähes yhtä tärkeä sikkä kuin senkin, että pikkulapset jätetään kyvyttömän ja huolettoman hoidon alle ja tietämättömien hoitajien armolle. Elie Reclus kertoo, että villikansojen keskuudessa on yleisenä tapana vapauttaa äidit työstä viisiksi aikaa ennen ja jälkeen synnytyksen ja useimmissa maissa on laadittu lakeja, jotka kieltävät äidit työstä viisiksi aikaa synnytyksensä läheisyydessä. Sveitsissä kielletään äidit kahdeksi kuukauteksi ennen synnytystä ja sama aika jälkeen synnytyksen. Nykyään Englannin laki kieltää äidin menemistä työhön ennen kuin neljän viikon kuluttua lapsen synnytyksen jälkeen ja yleinen mielipide näyttää vaativan, että aikaa olisi pitennettävä sveitsiläisen lain mukaisesti. Mikäli tiedän ei tämän tapaista lakia ole olemassa Yhdysvalloissa, joten me olemme yksin jälessä kaikista muista valloista, ja vieläpä jälessä kaikkien maiden ja aikojen villikansojenkin tässä suhteessa.

"Missä ikinä naisia on palkkatoissa suuremmissa luvuissa, kuten esim. kutomoteollisuudessa ja sikaritehtaissa, on sellaisen lain tarpeellisuus ilmennyt, ja on mahdollonta ajatella niin, että kun kerran sitä lakia ei ole tässä maassa olemassa, niin ei se ole täällä tarpeellinen. Sellaiset tapaukset eivät suinkaan ole harvinaisia, että naiset kärsivät synnytyksensä koneiden kirkussa ja rämitessä, ja synnytyksensä aikana tehtaasta. Suuresta tehtaasta, vähemmän kuin kahdenkymmenen mailin matkalla New Yorkista, minulle kerrottiin neljä sellaista tapausta, jotka tapahtuivat kaikki vähemmän kuin kolmen kuukauden ajalla. Huolellinen persoonallinen tutkimus joka tapauksessa osoittaa, että äiti-parka oli turhaan pyytänyt lupaa mennä kotiin synnyttämään."

Spargo edelleen selittää, että työn kieltä äideiltä ei yksistään paljoa merkittäisi, mutta pitäisi vielä saada heille riittävä taloudellinen ja käytännöllinen apu. Sheppard-Towner lakiesitys tarkoittaa sitä, että jokaiselle äidille, jolla ei ole itsellään riittäviä varoja, hankittaisiin kunnollinen lääkäri ja sairaala-apu ennen ja jälkeen synnytyksen.

Mutta viime kongressi ei tehnyt lakiesityksen suhteen enempi kuin kaksi edellistäkään. Lakiesitys tuotiin esiin niin myöhään, viime kesäkuussa, että "kongressi ei ehtinyt

tehdä sen suhteen mitään päätöstä." Ei ehtinyt! Mutta kylläpä ehditään työväenliikettä vastustavia lakeja hyväksyä käden kääntäessä. Vaan ei mitään äitien ja lasten hyväksi! Vaikka lakiesitys on jo kolme vuotta odottanut kongressin päätöstä. Senaatin komitea kyllä antoi suosituksen laille, mutta "ei ollut aikaa tehdä päätöstä." Ja alahuoneen komitea, jolle lakiesitys oli annettu joulukuun 5 p. ei tehnyt sen suhteen mitään!

Senaattori Ransdell huomautti, että naiset voivat pakottaa tuon lain hyväksymisen! Ja näyttää siltä, että naisten täytyy käyttää pakkokeinoja, valtiollisen valtansa kautta, säädäksään näin tärkeän, koko maan elinjuuria koskevan lain hyväksytyksi. Senaattori France sanoi, että on melkein mahdotonta saada tällaisia lakeja läpästäkään kongressissa!

Ja viime vuonna hallitus kulutti \$47,000,000 sikojen ja karjan suojelemiseksi!

John Spargo kertoo mainituksa teokseensa, että yksistään New Yorkin kaupungissa yhden vuoden sisällä kuolleina syntyneiden lasten luku on 6,000 ja koko maassa mahdollisesti 80,000.

Ja myöhemmät tilastot kertovat, että 2,500,000 lapsesta, mitä tässä maassa syntyy joka vuosi, 250,000 kuolee ennen kuin ovat vuoden vanhoiksi päässeet. Tämä suunnaton ihmishengen haaskaus, puhumattakaan sen yhteydessä kulkevaasta kurjuudesta ja kärsimyksistä, johtuu aineellisten varojen sekä kunnollisen hoidon puutteesta.

Numerot kertovat paljon, joka niitä ymmärtää. Mutta kehotan lukijoita muistelemaan kuinka monta onnetonta synnytystapausta on nähty ja kuullut oman seurapiirinsä keskuudessa. Kuinka monta äitiä on kuollut synnytyksessään, kuinka monta laata kuolleena, kuinka monta kuollut pian syntymisen jälkeen, kuinka monta äitiä jäänyt elämäniäkseen kitumaan lasten synnytyksessä johtuneista vammoista. Ja kun ajattelee sitten, että kaikkialla tapahtuu samaa, niin silloin saa elävemmän käsityksen siitä, mitä tilastotiedot kertovat.

Kongressimme ei suinkaan ollut näistä tilastoista tietämätön, eikä se suinkaan unhottanut sitäkään, että vuosi kuluu taas ennenkuin kongressi ryhtyy uudelleen lakeja laatimaan ja että siihen mennessä mahdollisia tulevia kansalaisia syntyy kuolleina 80,000 ja pian jälkeen syntymän kuolee 250,000 sentähden, että kongressilla ei ollut aikaa hyväksyä lakia, joka olisi heti pelastanut ainakin osan näistä kuolemaan tuomitusta — köyhyyden, tietämättömyyden ja kurjuuden kautta kuolemaan tuomitusta.

Erakko.

SAN FRANCISCO, CAL.

Ne syysjuhlat ovat taasen juhliut täällä. Niistä toivottin niin suurta, vaan koko pieneen ne kuitenkin supistulvat. En tiedä, missä viika. Ohjelman kerääjät tekevät varmasti parhaansa ja se olikin tyydyttävää, sitä ei voi kukaan väittää vastaan. Näytelmäkappale "Väkevemmän tiellä", mikä oli päänumero, esitettiin koko eheästi. Mieskuoro lauloi verrattain hyvin lyhyen harjoituskaansa nähden. Ja muu ohjelma, kuten jo sanoin oli koko tyydyttävää.

Ilma tosin oli kuten ainakin Frisccon ilma, kylmä tuuli ja sumunen. Sattuuko että se oli syynä osanoton pienuuteen ja toinen se, että muut yhdistykset myöskin juhliivat samaan aikaan kun mekin, niin mistäpä niitä jokapaikkaan riittäisi.

En tahdo ketään loukata, mutta sanon vaan sen verran, että me täällä Amerikassa, me suomalaiset, olemme paljon jäljessä siitä omasta Suomen kansallisuudesta, mikä läh-

TOVERITTAREN LEVITYS YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA

NAISILLE AINOASTAAN:—

Elokuun 1 p. alkaa kautta tämän mantereen yleinen Toverittaren tilaajamäärän kohottaminen. Kohottaminen tapahtuu ainoastaan uusien tilausten hankkimisella ja pitämällä silmällä ettei entiset tilaukset pääse katkeamaan. Toverittaren tilaajien lukumäärä on nykyisin 7,750 ja vakaa aikomus on nostaa tämä luku täyteen 10,000 tai siitä yli. Tämä ryntäys kymmeneen tuhanteen on helppo tehtävä, sillä meidän täytyy muistaa, että kun naiset ottavat jonkun asian omakseen voivat he tehdä suorastaan ihmeitä luontaisella sitkeydellään. Sanomme suoraan ettemme yhtään turvaannu miehiin tässä levitystyössä, sillä NAISET pitävät kyllä aivan omana asianaan Toverittaren tilaajamäärän kohottamisen. Kaikilla suurilla ja pienillä paikkakunnilla jokainen nainen Toveritarta levittämään, tilaushinta on ainoastaan \$1.50 vuosikerta ja sillä pienellä mitättömällä hinnalla tulee joka viikko lehti kotiin joka kertoo naisten riennoista ei yksistään tässä maassa vaan kaikkialla mailmalla. Lukemattomat ovat ne neuvot ja opastukset joita Toveritar jakaa lukijoilleen jokapäiväisessä perhe-elämässä, kodin osasto, lasten osasto ja monet muut ovat erittäin tervetulleita jokaiselle naiselle olipa hän yksinäinen tai perheenäiti.

Jokaisesta uudesta ja uudistetusta vuosikerran tilauksesta Toverittarelle annetaan levittäjälle ja tilaajalle nykyisen Toverittaren toimittajan tov. Helmi Mattsonin kirjoittama "ERÄMAASSA JA MAAILMALLA" niminen 96 sivuinen nykyajan romaani vapaasti. Ne Toverittaren levittäjät jotka eivät halua itselleen mainittua kirjaa (ainoastaan tilaajalle) saavat tavanmukaisen 20 pros. levityspalkkion vaivoistaan. Levitys kestää kaksi kuukautta jolloin tämä lahjakirja annetaan, ja olemme varmat että tämän ajan kuluessa nousee painosmäärä 10,000, jolloin Toveritar painetaan punavärillä. NAISET, TAHDOTTEKO NÄHDÄ LEHTENNE PUNAVÄRILLÄ PAINETTUNA? Vastatkaa levittämällä omaa lehteänne.

Kaikki tilaukset ovat lähetettävät seuraavasti: Keskipiiristä Työmiehen konttoriin, itäpiiristä Raivaajan konttoriin, Canadasta Vapauden konttoriin ja lännellä suoraan Toverittaren konttoriin.

Naiset, työhön kaikkialla, Toveritar 10,000 levityksen aikana. — Toverittaren levitysosasto.

dettyämme tähän maahan jäi sinne kotimaahamme, tai oikeammin syntymämaahamme. Me täällä paremmissa olosuhteissa, helmin verraten, toimimme niin vähän siihen nähden mitä he toimivat siellä. Johtui tämä siksi mieleeni, kun eräs osastomme jäsenistä oli tuottanut vanhan äitinsä tänne sieltä Suomesta ja tämä paljo kokenut vanhus oli tuonut mukanaan leipää. Sitä leipää mitä Suomessa oleva kansa ja punakaartilaiset ovat saaneet syödä jo pitemmän ajan.

En oikeen osaa sanoa, mitä tunsin itsessäni ja mitä muut toverit tunsivat sisimmässään katsellessaan sitä leipäpalaa, jota ei voinut leiväksi otaksua, vaan pikemmin joksikin muuksi. Ja he sillä jaksavat keittää, taistella omien etujensa puolesta sellaisella ravinnolla, josta ei täällä olevat ole voineet uneksia.

Miksi ei me kaikki, miehissä ja naisissa yhdytä työväenpuolueeseen ja oteta jokainen jokin pieni tehtävä tehdäksemme, niin silloin olisi meidän paljon helpompi toimia. Siihen verraten kuin omaisemme ja toverimme siellä kaukana taistelevat henkensä menettämiseen asti. Täällä Friscossakin olisi niin paljo suomalaisia ja niin paljo toimittavaa, kun se vaan haluaisivat kaikki tulla joukkoon.

Osaston kokouksessa viime kerralla valittivat, että Toverittareissa kirjoitetut kirjeet aina tulevat niin vanhoina ulos. Mutta se ei ole kirjenvälittäjien syy. Hän sanoi, että hän on monasti huomannut kirjeensä lehdessä kolmen tai neljän viikon kuluttua, siitä päivästä kuin hän lähetti, että syy on joko postissa tai elkö lehdeissä ole tilaa. Muistan erään kuin Seattlesta jolloinkin kirjoi-

tin, niin minun kirjeeni myöhästivät samoin.

Osaston toiminnasta on ole varma vielä, mitä siellä oikein on tekellä, mutta sen tiedän ainakin, että Frisccon akat toimii oikein jyrät akkain illamat ensi kuun 3 p:si. Ja muistakaa silloin saapua joka sorokka. Sitteen lähitulevaisuudessa esitetään "Lovellin lakko". Seuratkaa Toveria sieltä saatte varmemmat tiedot.

Kunhan saamme näyt seurain johtajan tänne, niin silloin varmaan kaikki nekin, jotka eivät ole tähän asti mitään toimineet, rupeavat kappamaan iltaisi sitä mukaa ylös, missä on isomman rakennuksen päässä 20 Flint St. Ja luultavasti taasen perustetaan sekakööri mieskäärin siivuun ja pidetään sitten jouluna suuremmin konsertti. Luulen, että Frisccon naiset ovat innostuneet tähän taasen kuin ovat tähän levittäneet. Kyllä miehillä on laulu-intonia. Emmekä me naiset ole miehiä huonompia. Toveruudella. — N. B.

ELÄMÄN KANNEL

Elämän kaunistaa kannelta soitat poikani pelattukka.

Tuskinpa aina sen soittoja hoidat — Sinutkin voi periä hukka.

Voit kuinka suuri on elämän kannel... Se katkuuko onneksesi?

Vaiko murheolintuina sävelet soivat Ja särkevät sydämesi.

Niinpä kannelta minäkin soitin Vain kalutin huvikseni.

Tuskinpa soitollain mitään voitin — Aika vain hukkaan meni.....